

JHS-jaoston toimintasuunnitelma kaudelle 2013–2016

Tietohallintolain voimaantulon jälkeen JHS-järjestelmän rooli on korostunut. Toisaalta suosituskanta on laaja, ja sen ylläpitäminen laadukkaana on nykyresurssein haasteellista. Tämän vuoksi on tärkeää löytää ne alueet, joihin suositustyössä erityisesti keskitytään.

Tämä toimintasuunnitelma kattaa JHS-jaoston toimikauden 1.5.2013–28.2.2016. Suunnitelmaan on liitetty myös ne hankkeet, joita ei vuoden 2013 työsuunnitelman mukaisesti voitu käynnistää vuonna 2013.

1. Nykytilanne ja tulevat kehittämiskohteet

www.jhs-suositukset.fi-sivusto

Sivustoa käytetään

- suositusten julkaisuun
- tiedottamiseen (JHS-uutiskirjeet, palaute- ja kommentointipyynnöt, kutsut eri tilaisuuksiin, työ- ja toimintasuunnitelmat)
- JHS-valmistelun tukeen (eri valmistelumateriaalien jakelu)
- JHS-jaoston kokousjärjestelyihin ja kokouksista tiedottamiseen (kokousmateriaalien julkaisu).

Sivusto on tarjonnut kattavasti tietoa JHS-järjestelmästä yhdessä osoitteessa.

Sivuston ohjelmisto on päivitetty viimeksi syksyllä 2009. Julkaisujärjestelmänä käytetty Liferay on kehittynyt viime vuosien aikana niin paljon, ettei nykyjärjestelmän päivitys uuteen ohjelmaversioon ole välttämättä kustannustehokasta.

Valtiovarainministeriö on päivittämässä yhteentoimivuu.fi-portaalia, joka voisi jatkossa olla luonteva alusta myös JHS-järjestelmän toiminnalle. Uuden version suunnittelussa on huomioitu myös JHS-järjestelmän tarpeita.

Toimikauden aikana varaudutaan siirtämään JHS-suosituskanta ja muut materiaalit yhteentoimivuu.fi-portaaliin sen valmistuttua. www.jhs-suositukset.fi-sivustosta luovutaan, osoitteesta järjestetään uudelleenohjaus yhteentoimivuuportaaliiin.

JHS-suositusten julkaisumuoto

JHS-suositukset on julkaistu suunnilleen nyky muodossaan vuodesta 2007 alkaen erillisen julkaisujärjestelmän avulla. Järjestelmä tuottaa määrämuotoiseen JHS-tyylipohjaan kirjoitetusta Word-dokumentista eri tallennusmuotoja (ODT, PDF, HTML).

Julkaisujärjestelmä toimii sinänsä hyvin ja on mahdollistanut uusien piirteiden viemisen suosituspohjaan. Lisäksi eri julkaisumuodot takaavat, että suositukset ovat järkevissä määrin käytettävissä ohjelmisto- ja käyttöjärjestelmäriippumattomasti.

JHS-jaoston toimintasuunnitelma kaudelle 2013–2016

Julkaisujärjestelmä on kuitenkin oman aikakautensa tuote. Toimikauden aikana tutkitaan, olisiko jokin modernimpi, mahdollisesti esimerkiksi linkitykset muihin suosituksiin mahdollistava, rakenteinen julkaisumuoto käyttökelpoimpi. Suositusten (fyysistä) luettavuutta parannetaan. Osa suosituksista, kuten sopimusmallit, tullaan kuitenkin julkaisemaan perinteisellä tavalla.

Suosituksien käytön seuranta

Valittujen JHS-suositusten käyttöä on aikaisempina vuosina (viimeksi 2010) seurattu osana muita tietohallintokyselyitä. Tämä on antanut kuvan tiettyjen suositusten tilanteesta. Viime vuosina seurantaa ei ole tehty.

JHS-suositusten käyttöä ja suositusten hyödyllisyyttä ryhdytään seuraamaan säännöllisesti. Koska suositusten käyttöönottoajat vaihtelevat hyvinkin paljon, on syytä harkita myös seurantaa koko suosituskannan osalta. Kyselyjen aiheuttaman kuormituksen vuoksi on syytä miettiä, miten usein kysely toteutetaan.

Työryhmien toimintatapojen tehostaminen ja valmistelun läpinäkyvyys

Työryhmien toiminnan tehostamista on tutkittu pilotilla, joka jatkuu elokuuhun 2014. Tähänastiset tulokset ovat olleet rohkaisevia.

JHS 136 Menettelytavat JHS-työssä –suosituksen mukaisesti suositusluonnoksista julkaistaisiin määrätyn väliajoin versio julkisesti kommentoitavaksi. Kommentointimahdollisuuden teknistä toteutusta jatkokehitetään. Johtuen suositushankkeiden määrästä ja todennäköisestä julkaisutahdista (esimerkiksi kerran kolmessa kuukaudessa) tulisi kommentointiversioiden julkaiseminen ja siitä tiedottaminen saada mahdollisimman automaattiseksi.

Jatketaan toimintatapojen tehostamista ja JHS-valmistelun läpinäkyvyyttä edesauttavien ratkaisujen tutkimista ja käyttöönottoa.

Yhteistyön kehittäminen muiden jaostojen kanssa

JHS-jaosto jatkaa omalta osaltaan yhteistyön kehittämistä ja tiivistämistä.

Suosituksien kieliversiot

Vakinaistetaan suositusten käännytystoiminta.

2. Keskeneräiset hankevalmistelut

JHS-jaoston kokouksessa 9.11.2012 hyväksyttiin neljä Kuntatieto-ohjelmaan liittyvää hanke-ehdotusta, joista seuraavat ovat vielä käynnistämättä:

- Kuntien tehtäväluokitus
- Kuntien palveluluokitus.

JHS 155 Verkkolaskujen käyttö julkishallinnossa –suosituksen päivitys tai erillinen suositus luottamuksellisten tietojen käsittelystä sähköisessä liikennöinnissä. Hanke-ehdotus hyväksyttiin 9.11.2012.

JHS 133 Hakemistotiedot ja niiden ylläpito –suosituksen päivitys. Hanke-ehdotus hyväksyttiin 24.5.2013.

3. Uudet hankeaihiot

Uudet hankeaihiot on listattu eri tahoilta todettujen tavoitteiden mukaisesti jäseneltyinä:

JUHTA:n tavoitteena on tukea julkisen hallinnon tietohallinnon strategista ohjaamista ja koordinointia sekä edistää julkisten palvelujen saatavuutta, tehokkuutta ja laatua tasapuolisesti koko maassa. (JUHTA)

- Tiedonsiirron suunnittelu ja kuvaaminen
- Suositus kansallisen palveluväylän hyödyntämisen edellyttämästä palvelurajapinnasta
  - Tätä ennen on syytä valmistella Perustietovarantojen rajapintojen standardisointisuositus

Lain tarkoituksena on tehostaa julkisen hallinnon toimintaa sekä parantaa julkisia palveluja ja niiden saatavuutta säätämällä julkisen hallinnon tietohallinnon ohjauksesta ja tietojärjestelmien yhteentoimivuuden edistämisestä ja varmistamisesta. (Tietohallintolaki)

- Suositus tietohallintolain tarkoittaman kokonaisarkkitehtuurin kuvaamisesta
  - JHS 179 -päivityksen yhteydessä ohjeistetaan kuvauksen sisältö.
- Suositus tietohallintolain tarkoittaman yhteentoimivuuden kuvauksesta
  - Kuvataan yhteentoimivuuden kuvauksen sisältö.
- Suositus asiakkaan palvelupyynnön käsittelystä ja välittämisestä viranomaisten välillä
  - Sisällöt, protokollakuvaukset sekä hallinnolliset vaatimukset.
- Suositus asiakkaan tunnistautumisesta julkisen hallinnon palveluissa
- Maksaminen julkisen hallinnon palveluissa
- Suostumusten ja valtuutusten hallinta julkisen hallinnon palveluissa
- Perustietovarantojen rajapintojen standardisointisuositus (JUHTAn toimeksianto)

Tavoitetilassa vuonna 2020 käyttäjien tarpeista lähtevät palvelut ja tiedot ovat helposti ja turvallisesti saatavilla ja käytettävissä eri tavoilla ja välineillä. (Julkisen hallinnon ICT-strategia)

- Ketterien menetelmien käyttämisen opastus
  - Keskitytään kuvaamaan ohjaus ja resursointi käytettäessä ketteriä menetelmiä.
  - Vaihtoehtoisesti tehdään suositus ketteristä menetelmistä.
- ICT-palvelujen kehittäminen: Riskien hallinta tietojärjestelmähankkeessa
  - Aihio on vuoden 2013 työsuunnitelmassa.
- ICT-palvelujen kehittäminen: Vaatimusten hallinta tietojärjestelmähankkeessa
- Suositus projektisalkun, kehitysohjelmien ja projektien hallinnasta
  - Tässä hyödynnetään Julkisen hallinnon systeemityön menetelmää.
- Prosessien mallintaminen ja mittaaminen
- Julkisen hallinnon "COBIT"

JHS-jaoston toimintasuunnitelma kaudelle 2013–2016

- Suositus julkisen hallinnon organisaation hankintastrategian toteutuksesta
- Julkisen hallinnon organisaation kokonaisarkkitehtuurin hallintamalli
- Julkisen hallinnon yhteisen kokonaisarkkitehtuurin hallintamalli

4. Päivitettävät suositukset

- JHS 163 Suomen korkeusjärjestelmä N2000
  - Terminologiapäivitys JHS 153:n ja JHS 154:n valmistumisen jälkeen.
- JHS 174 ICT-palvelujen palvelutasoluokitus
  - Pilvipalveluiden huomiointi, mahdollisesti rakenteen keventäminen
- JHS 171 ICT-palvelujen kehittäminen: Kehittämiskohteiden tunnistaminen
  - Selvitetään päivitystarve.
- JHS 172 ICT-palvelujen kehittäminen: Esiselvitys
  - Selvitetään päivitystarve.
- JHS 173 ICT-palvelujen kehittäminen: Vaatimusmäärittely
  - Selvitetään päivitystarve.
- JHS 183 Julkisen hallinnon palvelujen tietomalli ja ryhmittely verkkopalveluissa
  - Selvitetään päivitystarve.

Vuoden 2013 työsuunnitelmasta poimitut:

- JHS 152 Prosessien kuvaaminen
  - Päivitetään tukemaan paremmin JHS 179 ICT-palvelujen kehittäminen: Kokonaisarkkitehtuurin kehittäminen –suositusta. Mahdollisesti myös tekninen päivitys (BPMN 2.0:aan).
- JHS 158 Paikkatiedon metatiedot
  - ISO 19115-1:n mukaiseksi, huomioidaan myös ISO 19115-2 ja ISO 19139 sekä mahdollisesti ISO19115-3.
- JHS 160 Paikkatiedon laadunhallinta
  - ISO 19157 ja 19158 mukaiseksi huomioiden myös INSPIREn laatuohjeistus.
- JHS 162 Paikkatietojen mallintaminen tiedonsiirtoa varten ja JHS 180 Paikkatiedon sisältöpalvelut
  - Paikkatietojatkumoiden lisääminen ISO 19123:n mukaisesti.
- JHS 170 Julkishallinnon XML-skeemat
  - Selvitetään päivitystarve ottaen huomioon kansainväliset säädökset ja ohjeet skeemoista sekä kiinnittäen huomiota myös skeemojen julkaisu- ja jakelumekanismeihin ("skeemaluettelo-palvelu").
- JHS 177 Paikkatietotuotteen määrittely
  - Selvitetään päivitystarve ottaen huomioon juuri valmistuva viimeisin INSPIRE-tietotuoteohjeistus.
- JHS 179 ICT-palvelujen kehittäminen: Kokonaisarkkitehtuurin kehittäminen

Arvioidaan seuraavien JHS-suositusten tarpeellisuus tai päivitystarve:

- JHS 104 Rakennustunnus
- JHS 106 Postiosoite
- JHS 109 Huoneiston tunnistus

JHS-jaoston toimintasuunnitelma kaudelle 2013–2016

- JHS 110 Kuntien numerotunnus
- JHS 133 Hakemistotiedot ja niiden ylläpito
- JHS 134 Kaava-, tonttijako- ja rakennuskieltotunnukset
- JHS 135 Kaavojen, tonttijakojen ja rakennuskieltojen ominaisuustiedot
- JHS 138 Kiinteistötunnus, määräalatunnus ja käyttöoikeusyksikkötunnus
- JHS 142 Vuokraoikeuden laitostunnus ja vuokra-alue-tunnus
- JHS 143 Asiakirjojen kuvailun ja hallinnan metatiedot
- JHS 146 Julkisuuslain mukaisen tietojärjestelmäselosteen laatintasuositus
- JHS 147 Salassa pidettävien tietojen ja asiakirjojen turvaluokittelu
- JHS 156 Asiakirjojen ja tietojen rekisteröinti sähköisen asioinnin ja asiankäsittelyn tiedonhallinnassa